

V Praze dne 25. května 2016

OPATŘENÍ OBECNÉ POVAHY

Ministerstvo životního prostředí (dále jen „MŽP“) jako příslušný správní orgán podle ustanovení § 9 odst. 1 zákona č. 201/ 2012 Sb., o ochraně ovzduší, v platném znění, (dále jen „zákon“), v souladu s ustanovením § 171 a násl. zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), vydává v souladu s požadavky přílohy č. 5 zákona

Program zlepšování kvality ovzduší zóna Jihozápad - CZ03

(dále jen „Program“), který je nedílnou součástí tohoto opatření obecné povahy a tvoří jeho přílohu. Cílem Programu je co nejdříve dosáhnout požadované kvality ovzduší pro znečišťující látky uvedené v bodě 1 až 3 přílohy č. 1 zákona, tuto kvalitu dále udržet a zlepšovat, a to na celém území zóny Jihozápad - CZ03 (dále jen „zóna CZ03“).

MŽP dále stanovuje podle § 9 odst. 2 a přílohy č. 5 zákona

I. Emisní stropy pro silniční dopravu pro vymezená území (dle kapitoly E.1 Programu)

Emisní stropy pro silniční dopravu se stanovují pro zastavěná území obcí s počtem obyvatel nad 5 000 nacházejících se v zóně CZ03. Hodnota emisního stropu pro silniční dopravu se stanovuje jako úroveň emisí (vyjádřená v procentech), na kterou musí emise PM₁₀ ze silniční dopravy poklesnout do roku 2020 oproti referenčnímu roku 2011, jež vyjadřuje 100 % úroveň emisí PM₁₀ z dopravy. Hodnoty emisního stropu jsou stanoveny v tabulce níže. Emisní stropy pro silniční dopravu pro níže vymezená území se uplatní od roku 2020 včetně.

Zastavěné území obce	Emisní strop pro silniční dopravu
Plzeňský kraj	
Dobřany	65%
Domažlice	70%
Horažďovice	60%
Klatovy	60%
Nýřany	90%
Plzeň	70%
Přeštice	65%
Rokycany	60%
Jihočeský kraj	
Bechyně	90%
Blatná	60%

Zastavěné území obce	Emisní strop pro silniční dopravu
České Budějovice	60%
Český Krumlov	85%
Jindřichův Hradec	65%
Milevsko	70%
Písek	100%
Sezimovo Ústí	60%
Soběslav	60%
Strakonice	65%
Tábor	70%
Týn nad Vltavou	60%
Veselí nad Lužnicí	70%
Vodňany	90%

II. Opatření ke snížení emisí a ke zlepšení kvality ovzduší v zóně CZ03 (dle kapitoly E. 4 Programu)

Kód opatření	Název opatření	Gesce*
AA1	Parkovací politika (omezení a zpoplatnění parkování v centrech měst)	obce
AA2	Ekonomická podpora (dotace) provozu veřejné hromadné dopravy	obce, kraj
AB1	Realizace páteční sítě kapacitních komunikací pro automobilovou dopravu	MD (ŘSD)
AB2	Prioritní výstavba obchvatů měst a obcí	obce, kraj, MD (ŘSD)
AB3	Odstraňování bodových problémů na komunikační síti	obce, kraj, MD (ŘSD)
AB4	Výstavba a rekonstrukce železničních tratí	MD (SŽDC)
AB5	Výstavba a rekonstrukce tramvajových a trolejbusových tratí	obce
AB6	Odstavná parkoviště, systémy Park&Ride a Kiss&Ride	obce
AB7	Nízkoemisní zóny	obce
AB8	Selektivní nebo úplné zákazy vjezdu	obce
AB9	Integrované dopravní systémy veřejné hromadné dopravy	obce, kraj, MD
AB10	Zvyšování kvality v systému veřejné hromadné dopravy	obce, kraj, MD
AB11	Zajištění preference veřejné hromadné dopravy	obce, kraj, MD
AB12	Rozvoj alternativních pohonů ve veřejné hromadné dopravě	obce, kraj
AB13	Podpora cyklistické dopravy	obce, kraj
AB14	Podpora pěší dopravy	obce, kraj
AB15	Zvýšení plynulosti dopravy v intravilánu	obce, kraj
AB16	Úklid a údržba komunikací	obce, kraj, MD (ŘSD)
AB17	Omezení prašnosti výsadbou liniové zeleně	obce, kraj, MD (ŘSD)
AB18	Omezování emisí z provozu vozidel obce/kraje a jeho organizací	obce, kraj
AB19	Podpora využití nízkoemisních a bezemisních pohonů v automobilové dopravě	obce, kraj
AC1	Podpora carsharingu	obce, kraj
BB1	Snížení vlivu stávajících průmyslových a energetických stacionárních zdrojů na úroveň znečištění ovzduší – Čištění spalin nebo odpadních plynů, úprava technologie	krajský úřad
BB2	Snížování prašnosti v areálech průmyslových podniků, pořízení techniky pro omezení fugitivních emisí ze skládkování/skládek/z volného prostranství/z manipulace se sypkými materiály	krajský úřad
BD1	Zpřísňování/stanovování podmínek provozu	krajský úřad
BD2	Minimalizace imisních dopadů provozu nových stacionárních zdrojů v území	krajský úřad
BD3	Omezování prašnosti ze stavební činnosti	obecní úřad obce

Kód opatření	Název opatření	Gesce*
		s rozšířenou působností, krajský úřad
CB2	Snížení emisí TZL a PM ₁₀ – omezení větrné eroze	obecní úřad obce s rozšířenou působností
DB1	Podpora přeměny topných systémů v domácnostech – Instalace a využívání nových nízkoemisních či bezemisních zdrojů energie	obce, kraj, MŽP
DB2	Snížení potřeby energie	obce, kraj
DB3	Rozvoj environmentálně příznivé energetické infrastruktury, rozšiřování sítí zemního plynu a soustav zásobování tepelnou energií	obce, kraj
EA1	Podmínky ochrany ovzduší pro veřejné zakázky	obce, kraj
EB1	Zpevnění povrchu nezpevněných komunikací a zvyšování podílu zeleně v obytné zástavbě	obce, kraj
EB2	Snížování vlivu dlouhodobých deponií vytěžených materiálů a průmyslových areálů na kvalitu ovzduší	MPO, kraj, obce
EC1	Informování a osvěta veřejnosti v otázkách ochrany ovzduší	obce, kraj, MŽP
ED1	Územní plánování	obecní úřad, krajský úřad, MMR, MO, MŽP

* Realizace uvedených opatření je plně v souladu s kompetencemi a příslušností jednotlivých orgánů veřejné správy dle povahy jednotlivých opatření. Podle ust. § 2 odst. 2 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích obec pečuje o všestranný rozvoj svého území a o potřeby svých občanů; při plnění svých úkolů chrání též veřejný zájem. Podle § 1 odst. 4 a § 2 odst. 3 zákona č. 129/2000 Sb., o krajích pečuje o rozvoj území a při výkonu samostatné působnosti a přenesené působnosti chrání veřejný zájem i kraj. Vlastník nemovitosti nebo provozovatel zdroje znečištění ovzduší, kterého se opatření dotýká, poskytuje veřejné správě nezbytně nutnou součinnost pro provádění opatření.

MD = Ministerstvo dopravy, ŘSD = Ředitelství silnic a dálnic, SŽCD = Správce železniční dopravní cesty, MPO = Ministerstvo průmyslu a obchodu, MMR = Ministerstvo pro místní rozvoj, MO = Ministerstvo obrany

III.

Opatření stanovená v bodu I a II budou realizována v souladu s Programem a v souladu se stanoviskem MŽP vydaným dne 17. května 2016 (č.j.: 32316/ENV/16) podle § 10g zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů. Předmětné stanovisko tvoří přílohu tohoto opatření obecné povahy.

Odůvodnění

Program je vydáván v souladu s § 9 odst. 1 zákona a podle § 41 odst. 3 zákona nahrazuje program ke zlepšení kvality ovzduší zpracovaný dle zákona č. 86/2002 Sb., o ochraně ovzduší a o změně některých zákonů.

Cílem Programu je v co možná nejkratší době dosáhnout zákonem požadované kvality ovzduší pro znečišťující látky, jejichž imisní limity dle bodu 1 až 3 přílohy č. 1 zákona jsou v zóně CZ03 překročeny, tuto kvalitu ovzduší udržet a dále ji zlepšovat a to na celém území zóny CZ03.

V zóně CZ03 bylo zaznamenáno překročení imisních limitů stanovených v bodě 1 a 3 přílohy č. 1 zákona pro níže uvedené znečišťující látky (kapitola D.1.2 Programu):

- částice:
 - PM₁₀ – dochází k překračování imisního limitu pro 24hodinové koncentrace,
 - PM_{2,5} – dochází k překračování ročního imisního limitu,
- benzo(a)pyren – dochází k překračování ročního imisního limitu,

Ostatní znečišťující látky uvedené v bodě 1 a 3 přílohy č. 1 zákona již nejsou překračovány a nelze důvodně předpokládat dle analýzy provedené v Programu, že by k překročení mělo v budoucnu dojít.

Obsah a struktura programu zlepšování kvality ovzduší vychází v souladu s § 9 odst. 2 zákona z přílohy č. 5 zákona a obsahuje všechny požadované části. Program je strukturován následovně:

- a) Popis důvodů pro vydání Programu (viz kapitola A Programu)
- b) Základní informace o zóně CZ03 (obsaženo v kapitole B. Programu a na str. 2 Programu).
- c) Analýzu situace (obsaženo v kapitole C. 1 až C. 7, C.9 a v kapitole D Programu).
- d) Podrobnosti o opatřeních, přijatých resp. nově stanovených ke zlepšení kvality ovzduší (obsaženo v kapitole C. 8, resp. v kapitole E. a F. Programu).
- e) Seznam relevantních dokumentů a dalších zdrojů informací (je obsažen v kapitole G Programu)

Program stanovil termín pro dosažení kvality ovzduší dle zákona pro znečišťující látky uvedené v bodě 1 až 3 přílohy č. 1 zákona na rok 2020. Tento rok byl vyhodnocen jako nejkratší možný s ohledem na dobu potřebnou k realizaci opatření stanovených Programem a respektuje balíček Evropské Komise z prosince 2013, která v materiálu s názvem „The Clean Air Policy Package“¹ stanovila na úrovni celé Evropské unie cíl dosáhnout kvality ovzduší dle evropské legislativy do roku 2020. V rámci implementace programu bude kladen důraz na co nejrychlejší snížení imisních koncentrací pod imisní limity tam, kde jsou imisní limity překračovány.

¹ http://ec.europa.eu/environment/air/clean_air_policy.htm

Program obsahuje opatření na regionální úrovni, která vychází ze Střednědobé strategie (do roku 2020) zlepšení kvality ovzduší v České Republice, jež byla schválena Usnesením Vlády ČR č. 979/2015. Opatření Programu jsou úzce provázána s národními opatřeními stanovenými Národním programem snižování emisí České Republiky, jež byl schválen Usnesením Vlády ČR č. 978/2015.

Program stanovuje opatření s ohledem na stav kvality ovzduší v referenčním roce 2011. Rok 2011 je výchozím rokem výše zmíněných strategických dokumentů na národní úrovni. Rok 2011 byl vyhodnocen jakožto rok s průměrnými rozptylovými podmínkami, ke kterému je možné vztáhnout potřebná opatření k dosažení kvality ovzduší dle zákona. Rok 2011 byl dále vybrán také proto, že v době zpracování národních strategií (viz výše) a Programu byla k dispozici nejnovější validní emisní data z roku 2011.

Program v souladu s § 9 odst. 2 zákona stanovuje opatření k dosažení požadované kvality ovzduší, jejímu udržení a dalšímu zlepšení, ze kterých budou vycházet orgány ochrany ovzduší, veřejná správa a samospráva dle svých kompetencí v rámci řízení kvality ovzduší dle zákona a v souladu s obecnou povinností pečovat o rozvoj obce a kraje a jejich území. Program stanovuje opatření v kapitole E.1 (emisní stropy) a v kapitole E.4 (opatření ke snížení emisí a požadovanému zlepšení kvality ovzduší). Opatření byla stanovena za pomoci rozptylové studie, která byla vyhotovena v rámci projektu Střednědobá strategie (do roku 2020) zlepšení kvality ovzduší v České Republice. Pro dosažení cíle Programu je nutné zrealizovat, resp. zajistit naplnění opatření, která jsou stanovena Programem, nejpozději do roku 2020.

Emisním stropem je dle § 2 písm. j) zákona nejvýše přípustné množství vybrané znečišťující látky vnesené do ovzduší za kalendářní rok. Podle § 4 odst. 4 zákona lze emisní stropy stanovit pro jednotlivý stacionární zdroj, skupinu stacionárních nebo mobilních zdrojů, provozovnu nebo vymezené území.

Program stanovuje emisní stropy pro silniční dopravu pro vymezená území zóny CZ03.

Emisní stropy pro silniční dopravu byly stanoveny pro zastavěná území obcí s počtem obyvatel nad 5 000 pro částice PM_{10} . U obcí s menším počtem obyvatel nelze předpokládat podstatnější efekt dopravních opatření na imisní situaci, a proto jim není emisní strop pro silniční dopravu stanoven. Emisní strop byl stanoven pro částice PM_{10} , jelikož silniční doprava imisně ovlivňuje především tuto znečišťující látku. Částice PM_{10} vhodně reprezentují také potřebu snížit imisní zatížení i u ostatních znečišťujících látek, na které se Program zaměřuje a které pocházející z tohoto zdroje znečištění. Emisní strop pro částice PM_{10} ovlivní pozitivně imisní koncentrace $PM_{2,5}$, které jsou podskupinou částic PM_{10} (částice PM_{10} zahrnují všechny částice o velikosti 10 μm a menší, tedy i částice frakce $PM_{2,5}$, které zahrnují částice o velikosti 2,5 μm a menší), a také imisní koncentrace benzo(a)pyrenu, který se na částice váže. Emisní strop pro částice PM_{10} pozitivně ovlivní rovněž imisní koncentrace oxidu dusičitého a benzenu. Emisních stropů pro silniční dopravu bude dle Programu dosaženo zejména prostřednictvím dopravních opatření uvedených v kapitole E.4 Programu a stanovených v bodu II. tohoto opatření obecné povahy (opatření s kódem AA1 až AC1).

Detailní popis způsobu stanovení emisních stropů pro silniční dopravu je obsahem kapitoly E. 1 Programu.

Emisní strop pro stacionární zdroje nebyl pro zónu CZ03 stanoven. Emisní stropy pro stacionární zdroje byly stanovovány pouze pro takové skupiny stacionárních zdrojů, které dle rozptylové studie (viz výše) v referenčním roce 2011 významnou měrou přispívaly k překročení imisního limitu. Střednědobá strategie (do roku 2020) zlepšení kvality ovzduší v České Republice na základě své analytické části stanovila jako významný příspěvek k překročení imisního limitu příspěvek překračující hodnotu $4 \mu\text{g}/\text{m}^3$ k ročním koncentracím částic PM_{10} . V souladu se zjištěními Střednědobé strategie (do roku 2020) zlepšení kvality ovzduší v České republice, byl emisní strop stanoven pouze kategoriím stacionárních zdrojů dle přílohy č. 2 zákona, jejichž imisní příspěvek přesáhnul v roce 2011 hodnotu $4 \mu\text{g}/\text{m}^3$ k ročním koncentracím částic PM_{10} . Takováto kategorie však nebyla v zóně CZ03 rozptylovou studií identifikována, a proto nebyl emisní strop pro stacionární zdroje stanoven.

Na území zóny CZ03 nebyly identifikovány takové skupiny stacionárních zdrojů, které by splňovaly podmínky pro regulaci stacionárních zdrojů dle §13 zákona, jelikož byl identifikován jejich významný příspěvek mimo lokality, kde dochází k překročení imisního limitu. Významného příspěvku k překročení imisního limitu dosáhly zdroje, které měly dle rozptylové studie (viz výše) v referenčním roce 2011 v rámci zdrojů ve své provozovně souhrnný imisní příspěvek překračující hodnotu $4 \mu\text{g}/\text{m}^3$ k ročním koncentracím částic PM_{10} ; tato hodnota vychází ze Střednědobé strategie (do roku 2020) zlepšení kvality ovzduší v České republice. Detailní popis způsobu identifikace těchto zdrojů je obsahem kapitoly E. 2 Programu. V zóně CZ03 se nicméně doporučuje Krajskému úřadu Plzeňského kraje a Krajskému úřadu Jihočeského kraje prověřit podmínky povolení provozu těchto zdrojů nacházejících se v lokalitách, kde nedochází k překročení imisního limitu. Výčet těchto zdrojů je uveden v kapitole E. 3 Programu.

Opatření uvedená v bodu II. tohoto opatření obecné povahy jsou podrobně popsána v kapitole E. 4 Programu a jsou strukturována do karet opatření, které obsahují, mimo jiného, popis opatření, gesci, případně rozsah aplikace a popis místa realizace opatření. Opatření byla stanovena s ohledem na lokálně specifické problémy zóny CZ03 a budou přiměřeným způsobem realizována v souladu s cílem Programu (tj. udržet a dále zlepšovat zákonem stanovenou kvalitu ovzduší) rovněž v oblastech, které Program v kapitole E. 4 výslovně neuvádí. Opatření jsou označena jedinečným kódem, který je složen ze dvou písmen a číslice. První písmeno označuje dotčený sektor (A. Snížení vlivu silniční dopravy na úroveň znečištění ovzduší, B. Snížení vlivu stacionárních zdrojů na úroveň znečištění ovzduší, C. Snížení vlivu zemědělské výroby na úroveň znečištění ovzduší, D. Snížení vlivu stacionárních zdrojů provozovaných v živnostenské činnosti a v domácnostech na úroveň znečištění ovzduší, E. Snížení vlivu jiných zdrojů na úroveň znečištění ovzduší). Druhé písmeno označuje typ opatření (A – hospodářské (ekonomické)/daňové, B – technické, C – vzdělávací/informační, D – jiné), číslo označuje pořadí opatření v dané skupině. Opatření je nezbytné realizovat ve stanoveném rozsahu nejpozději do roku 2020.

MŽP návrh Programu zpracovalo za spolupráce odborných subjektů, krajských úřadů, obcí s rozšířenou působností doporučených krajským úřadem a nevládních organizací zastřešených asociací Zelený kruh.

V průběhu zpracování Programu vydala Evropská Komise v prosinci 2013 „The Clean Air Policy Package“. Tento materiál byl zpracován jak do nadřazených dokumentů k Programu, tj. do Národního programu snižování emisí České Republiky (schválen Usnesením Vlády ČR

č. 978/2015) a Střednědobé strategie (do roku 2020) zlepšení kvality ovzduší v České Republice (schválena Usnesením Vlády ČR č. 979/2015), tak do vlastního Programu.

Za účelem přípravy a projednání návrhu Programu byla vytvořena diskusní platforma tzv. Regionální řídicí výbor. Regionální řídicí výbor pro zónu CZ03 se konal na Krajském úřadě Jihočeského kraje dne 6. 12. 2013 a na Krajském úřadě Plzeňského kraje dne 20. 3. 2014. V rámci řídicího výboru mohli výše uvedení členové uplatnit své připomínky ke všem podkladovým částem Programu, které jim byly předkládány, a k návrhu Programu samotnému. Na základě uplatněných a akceptovaných připomínek byl návrh Programu upraven.

Návrh Programu byl zveřejněn v souladu s ustanovením § 171 a násl. správního řádu dne 16. 7. 2015 na úřední desce MŽP s výzvou k uplatnění námitek a připomínek a byl téhož dne rozeslán všem obcím v zóně CZ03 a Krajskému úřadu Plzeňského kraje a Krajskému úřadu Jihočeského kraje s žádostí o zveřejnění návrhu opatření obecné povahy a o vyvěšení Programu na úředních deskách obcí. Připomínky bylo možné uplatnit u MŽP do 30 dnů ode dne zveřejnění návrhu opatření obecné povahy.

Program, jakožto koncepce, byl posouzen ve smyslu zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů (dále také jen „zákon č. 100/2001 Sb.“). K oznámení koncepce podle § 10 c) zákona č. 100/2001 Sb. byl předložen návrh Programu předložený k projednání veřejnosti podle § 172 správního řádu. Akceptované připomínky z procesu projednání opatření obecné povahy veřejností byly následně do Programu promítnuty a byl připraven návrh jejich vypořádání. Upravený návrh Programu byl společně s vyhodnocením vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví předložen dle § 10 f) zákona č. 100/2001 Sb. tak, aby stanovisko SEA mohlo být vydáno ke konečné verzi koncepce (návrh koncepce zveřejněný dne 24. 11. 2015). Na základě návrhu koncepce, veřejného projednání, všech obdržených připomínek v procesu posuzování vlivů na životní prostředí a dle vyhodnocení koncepce nezávislým posuzovatelem postupem podle zákona č. 100/2001 Sb. vydal odbor posuzování vlivů na životní prostředí a integrované prevence MŽP dne 17. května 2016 k návrhu koncepce „Program zlepšování kvality ovzduší Zóna Jihozápad – CZ03“ souhlasné závěrečné stanovisko. V závěrečném stanovisku byly stanoveny podmínky realizace Programu, které budou na základě bodu IV. tohoto opatření obecné povahy zohledněny kompetentními orgány v rámci realizace opatření stanovených Programem. Odůvodnění podle §10g odst. 4 zákona č. 100/2001 Sb., a opatření pro zajištění sledování a rozboru vlivů koncepce na životní prostředí a veřejné zdraví podle § 10h zákona č. 100/2001 Sb. jsou uvedeny v příloze č. 4 tohoto opatření obecné povahy.

V souladu s § 9 odst. 4 zákona mohl námitku proti návrhu programu zlepšování kvality ovzduší podat pouze provozovatel stacionárního zdroje, u kterého byl při zpracování programu zlepšování kvality ovzduší identifikován významný příspěvek k překročení imisního limitu. Námitky k návrhu programu zlepšování kvality ovzduší nebyly nikým uplatněny.

Všechny obdržené připomínky k návrhu opatření obecné povahy a jejich vypořádání se zdůvodněním jsou obsaženy v příloze č. 2 tohoto opatření obecné povahy.

Poučení

Do tohoto opatření obecné povahy a jeho odůvodnění může podle § 173 odst. 1 správního řádu každý nahlédnout na MŽP, odboru ochrany ovzduší, oddělení kvality ovzduší, Vršovická 65, 100 10 Praha 10 v pracovní dny v době od 9:00 do 15:00. Podle ustanovení § 173 odst. 1 správního řádu opatření obecné povahy nabývá účinnosti patnáctým dnem po dni vyvěšení tohoto opatření obecné povahy na úřední desce MŽP. Proti opatření obecné povahy nelze podle § 173 odst. 2 správního řádu podat opravný prostředek. Přezkumné řízení lze v souladu s § 9 odst. 4 zákona zahájit nejpozději do 1 roku ode dne nabytí účinnosti tohoto opatření obecné povahy. V souladu s § 9 odst. 1 zákona *in fine* bude Program též vyhlášen ve Věstníku Ministerstva životního prostředí.

Bc. Kurt Dědič, v. r.

ředitel odboru ochrany ovzduší

Otisk kulatého razítka MŽP

červené barvy č. 14

Přílohy, které jsou nedílnou součástí tohoto opatření obecné povahy:

1. Program zlepšování kvality ovzduší zóna Jihozápad – CZ03
2. Vypořádání připomínek obdržených v rámci zveřejnění návrhu opatření obecné povahy
3. Stanovisko SEA k návrhu koncepce „Program zlepšování kvality ovzduší Zóna Jihozápad – CZ03“ vydané dle zákona č. 100/2001 Sb.
4. Odůvodnění podle §10g odst. 4 zákona č. 100/2001 Sb., a opatření pro zajištění sledování a rozboru vlivů koncepce na životní prostředí a veřejné zdraví podle § 10h zákona č. 100/2001 Sb.

Rozdělovník:

1. Úřední deska MŽP

Vyvěšeno:

Sejmuto:

2. Elektronická úřední deska Ministerstva životního prostředí

Vyvěšeno:

Sejmuto:

3. Obecní úřady obcí ležících v zóně CZ03

Vypraveno dne:

4. Dotčené orgány:

Vypraveno dne: